

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMĂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamente:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni 150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. — Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir pețit 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul corespunzător.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Preotul și medicul

Slujba preotului ca și a medicului sunt întemeiate pe conștiința unei misiuni a omului față de om. Există o adâncă afinitate între aceste puncte culminante dintre care unul reprezintă umanitatea autentică, iar celălalt ideea creștină.

Citatele acestea le-am luat dintr-un studiu al lui Th. Siegfried: *Christliche Wirklichkeitsschau* (Berlin, Töpelmann, 1940, pg. 131—132).

Biserica numind pe Iisus »Mântuitor« iar opera lui »mântuire«, a indicat această apropiere, întrucât mântuirea înseamnă salvarea ființei omenești din neajunsurile de cari pătimizește, lecuirea și restaurarea în starea normală. (În limba germană mântuirea și vindecarea sunt desemnate prin cuvinte din aceeași rădăcină: *Heilung* și *Heil*).

Creștinismul ca și medicina au la bază aceeași »milă« față de omul ajuns în suferință și în neputință. Ambele isvorăsc din aceeași compătimire și hotărâre de ajutorare.

Dacă alte îndeletniciri sociale urmăresc procurarea anumitor bunuri sau unelte pe seama oamenilor, preotul și medicul se referă în activitatea lor direct la ființa omului și pornesc dela faptul că în om este o boală, o rană, o știrbire care îl împedecă de-a se bucura deplin de viață.

Deosebirea stă doar în extensiunea și adâncimea boalei sub care creștinismul sau medicina îl văd pe om zăcând. Pentru creștinism toți oamenii sunt în fiecare clipă supuși unei boale grave. Preotul e un medic ce se adresează tuturor. Dar aceasta e o deosebire mai relativă, întrucât și pentru medicină toți oamenii trec prin boale, dacă nu în același timp, în timpuri diferite.

Deosebirea esențială este alta: Pentru creștinism sensul boalei nu se aplică numai la morbul trupesc, ci și la insuficiențele și anormalitățile spirituale. Boala trupestă își are cauza mai totdeauna în boala adâncă dela temelia ființei umane. Omul este o ființă spiritual fizică. Tot ce apare în regiunea fizică pornește din regiunea spirituală. Iar boala din regiunea spirituală constă într-o perturbare a legăturii adânci a omului cu izvorul spiritual al vieții, cu Dumnezeu. De aceea Dumnezeu este supremul medic. Preotul urmărește o vindecare a boalei celei adânci a omului prin restabilirea contactului dintre el și izvorul ascuns al vieții. Tămăduirea aceasta adâncă (mântuirea) produce și o tămăduire în extern (vinlecare în sens strâns).

De aci nu urmează că preotul se desinterezează de boala fizică.

Omul bolnav fizicește este o dureroasă ilustrare a suferinței care formează destinul omenirii în urma păcatului. El stoarce în mod deosebit mila preotului și stărnește datorita lui de-a

ajuta un semen, ajutând la restabilirea lui. În ființa preotului se concentrează toate efluvii de împreună suferință, de iubire, de obligativitate la ajutor, în fața unui om bolnav. El face totul ca în adâncul sufletesc al semenului bolnav să se mobilizeze energiile spirituale vindecătoare, prin credința ce-o aprinde în el, prin dragostea cu care îl înduioșează.

Preotul este colaboratorul esențial al medicului la vindecarea bolnavilor.

Mai înainte medicina socotea că poate vindeca prin mijloace pur ma-

teriale și prin legi pur mecanice pe bolnavi. Azi ea își dă tot mai mult seama că vindecarea atârână în mare parte de mobilizarea forțelor spirituale în sufletul omului și cum medicul nu este în măsură să producă acest fenomen, se adresează preotului cu o insistență cerere de colaborare.

Pentru ilustrarea acestor noi raporturi ce încep a se stabili între preoție și medicină, dăm la foioară în traducere capitolul final din vestică carte a chirurgului Erwin Liek: *Das Wunder in der Heilkunde*, Minunea în terapeutică (ed. 3, München 1936).

D. STĂNILOAE

Cauzele ivirii sectelor

Problema readucerii sectarilor la sânul Bisericii mame, este în zilele noastre mai actuală și mai acută decât oricând. Întru rezolvirea ei, păstorul de suflete trebuie să-și angajeze toată puterea și destoinicia sa misionară. Însă după cum medicul nu poate tămădui o boală până nu-i stabilește cauza și diagnosticul, tot așa și preotul poate lecu și însănătoși patologia sectară numai cunoscându-i cauzele. Cu alte cuvinte, pentru combaterea și readucerea sectarilor în albia Bisericii, e nevoie să cunoaștem mai întâi cauzele apariției sectarismului. De aceea o cercetare în domeniul acesta este necesară, cu atât mai vârtos că de obicei nu se fac distincții și precizări clare în această privință, confundându-se sau amestecându-se devalma cauzele propriu-zise cu ocaziile ivirii sectelor.

Deși fenomenul sectar — privit sub întreitul său aspect: religios, psihologic și social — este foarte complicat, totuși toate curente sectare prezintă un fond psihologic comun. Cercetând acest fond psihologic, sectologii au ajuns la constatarea și concluzia că pricinile ivirii sectarismului sunt identice cu acelea ale separatismului din celelalte domenii ale vieții spirituale. Și anume la baza formării sectelor stau motive de ordin psihologic, individuale și colective. Acestea sunt următoarele:

1. Diversitatea personalității omenești, realitate pe care ne-o evidențiază și ilustrază faptul că unul și același lucru făcut de două persoane, primește coloraturi diferite sau individuale. Cât de multiplă și variată este diversitatea personalității umane, ne arată însuși faptul că psihologia generală are un capitol special intitulat »tipologie«, care se ocupă numai cu această problemă. Această realitate, întreținută și îmbogățită de continua pătrundere reciprocă dintre indivizi, transpusă în domeniul fenomenului religios, — are de consecință

diversificarea acestuia după structura sufletească specifică a respectivului individ. În concret, această diversificare se constituie într-o varietate nesfârșită în modul de a concepe și de a trăi ideea religioasă. Iar cât privește în special creștinismul, această diversificare s'a concretizat nu numai în marile ramuri ale creștinismului: ortodoxism, romano-catolicism și protestantism, ci și într-o puzderie de secte care au diversificat ideea și fenomenul religios creștin până la desfigurarea lui parțială sau completă.

2. Instinctul individualismului sau individualismul, care constă în tendința și năzuința fiecărui individ de a face să iasă la suprafață specificul personalității sale. Pe aceste două trăsături fundamentale ale personalității umane n'am putea să le condamnăm prea mult, pentru că fără ele n'ar mai fi concurență și emulație în viața spirituală, și în consecință nici progres. Ele devin însă periculoase și condamnabile atunci când sunt doze de mândrie și ambiție, constituindu-se în indivizi separatiști și cu tendințe de dominație, cari nu se pot încadra în spiritul de disciplină autentic creștină.

3. Instinctul stăpânirii din punct de vedere spiritual, analog cu primele două dar cu totul nelipsit de imputabilitate. O paralelă între frământările politice și religioase din cursul veacurilor, ne arată că există în dezvoltarea istorică a omenirii o pornire nebună după putere. Raportul de condus și conducător dintre individ și societate, produce și întreține o continuă tensiune și luptă pentru a fi conducător și nu condus. Dovadă despre aceasta este faptul că orice organizație socială în fața ei de înșelare, caută să stabilească mai întâi raportul dintre conducător și condus. De aceea și religiile când se constituiesc în realități sociale, caută mai întâi să stabilească un raport cât mai solid între conducători și conduși. Biserica creștină ca organism social, încă a trebuit să se

constitue în acest raport de conducător și condus.

În domeniul creștinismului, diversitatea personalității și individualismul, altoite pe instinctul hegemoniei spirituale, nasc și întrețin o continuă tendință de inovații și de stăpânire, care, lovindu-se de precizările dogmatice și de opoziția și frâna bisericii conducătoare, duce la lepădarea de adevărata credință.

Tendința de inovații este mereu stimulată și alimentată de necontenitele schimbări pe care le aduce cu sine »spiritul vremii«. Căci viața religioasă nu se poate închide ermetic față de aceste schimbări, cari au uneori repercusiuni adânci și asupra ei. Ca dovadă despre aceasta, e de ajuns să amintim faptul că suveranitatea rațiunii, proclamată în pragul Evului nou, a pătruns și în sfera vieții bisericești, născând reformațiunea lui Luther și prin aceasta o mulțime de secte religioase.

Toate aceste trei realități mai sus subliniate, constituie fondul psihologic din adâncul căruia, desigur atunci când sunt date condițiile prielnice, răsare vlăstarul bolnăvicios al sectarismului. În această privință, credem necesar să precizăm că dorul de mântuire, ignoranța religioasă și alte cazuri care se înșirue de către unii cercetători printre cauzele ivirii sectelor, nu sunt propriu-zise cauze ci numai ocazii sau împrejurări prielnice pentru ivirea și răspândirea sectelor. Căci nu dorul de mântuire sau ignoranța religioasă este propriu-zis cauza fenomenului sectar, ci diversitatea și individualismul personalității omenești în baza cărora doi oameni reacționează diferit în fața uneia și aceleiași realități: în cazul acesta unul poate s'apuce pe panta sectară, iar altul să-și îplinească lipsa de care suferă în sânul Bisericii creștine.

Evident, sectarii nu recunosc ca atare motivele mai sus discutate. Ei invoacă alte »motive«, cari nu sunt reale ci sunt de fapt numai ocazii sau împrejurări favorabile, cari contribuiesc la ivirea și promovarea sectarismului. Deși fără fondul psihologic respectiv ele nu pot naște sectele, totuși datorită rolului însemnat ce-l joacă în această privință, numim aceste împrejurări sau ocazii, »cauze secundare« ale ivirii și răspândirii sectelor. Ele sunt următoarele:

1. Ocazii din afară, adică provenite din afara Bisericii creștine, și anume: a) Diferite curente și împrejurări politice sau sociale dintr-un anumit timp, cari favorizează ivirea sectelor. Aici se înșirue războaiele, revoluțiile, reformele sociale și nenorocirile mari ce se abat asupra no-rodurilor;

b) Misionarismul sectar, desfășurat cu fanatism și râvnă neîmpuținată și susținut puternic de capital străin. Lucrarea lui e mult înlesnită și favorizată de insuficiențele misionarismului ortodox, care nu-i temeinic și sistematic organizat. E adevărat

că în unele părți se lucrează intens, dar n'avem un sistem unitar și metodic pe întreaga țară.

c) Legi și regimuri favorabile sectarismului, cari fac din unele state adevărate țări ale sectelor religioase, cum sunt Statele Unite, Anglia și țările protestante. Atari împrejurări favorabile sectelor, s'au perindat și pe noi, dar mulțumită măsurilor Guvernului actual, au încetat.

2. Ocazii din lăuntrul Bisericii respective, constând în neajunsuri și insuficiențe reale sau numai invocate. Și anume:

a) Ocazii personale constând în nemulțumirile conducătorilor față de conducători, în cazul acesta ale credincioșilor față de ierarhie. Desnodământul depinde în cazul acesta în mod covârșitor de personalitatea conducătorului;

b) Ocazii în chestiuni de doctrină: De exemplu, la predarea doctrinei se schimbă forma în care se îmbracă adevărul, dar nu și fondul, și cu toate acestea, această schimbare formală naște neînțelegeri, cari duc la rătăcire. Aici înșirăm și ignoranța religioasă, adică necunoașterea doctrinei, care aduce după sine o condiție prielnică prinderii propoveduirii sectare;

c) Ocazii în chestiuni de practică sau morală: Faptul că unii observă sau practică mai riguros preceptele creștine, iar alții mai puțin riguros, naște reproșuri și nemulțumiri cari se soldează de multe ori cu sciziuni. Pe de altă parte, ritualismul și formalismul sec al preoților, trăirea creștinismului în mod superficial sau diferitele scăderi morale ale vreunora din cele două părți constitutive ale Bisericii, deasemenea constituie teren prielnic pentru ivirea și răspândirea sectelor;

d) Ocazii în chestiuni de organizație: De pildă în Rusia răscolul s'a născut din pricina corectării cărților liturgice, iar la noi în România stilismul s'a ivit din cauza schimbării calendarului.

3. Ocazii indirecte de ordin personal constând din anumite pretexte de sminteală sau scandal, pe care le provoacă certurile, neînțelegerile sau nemulțumirile ce se nasc între credincioși sau între aceștia și păstorii de suflete.

Privindu-le în ansamblul lor, ne dăm ușor seama că o scrutare în adânc a pricinilor și ocaziilor ivirii sectelor, ne duce la găsirea mijloacelor și metodelor celor mai potrivite pentru combaterea și stărpirea sectarismului.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Număr festiv. Implinind, în Sept. 1943, douăzeci de ani de existență, organul național-bisericesc *Renășterea*, — astăzi în Alba-Iulia, — a apărut ca număr festiv în 14 pagini, cu o prețioasă contribuție de articole instructive, semnate de: Episcopul Nicolae Ivan, o contribuție postumă, apoi PP. SS. Lor: Nicolae al Clujului, Veniamin al Caransebeșului, Policarp al Cetății Albe-Ismail, Emilian Antal al Argeșului, P. C. S. prot. stavr. Al. Baba vicar, Dr. Seb. Stanca, fost întâiul redactor al foii, I. Mateiu, D. Stăniloae, Arhid. Bucevschi, Diacon Dr. Gr. T. Marcu, Dr. Gh. Ciuhandu, Pr. Il. V. Felea, E. Nicoară, Nicodim Belea ș. a. Acest număr festiv al *Renășterii*, într'un exemplar tras în aur, este închinat ierarhului iubit și dorit, P. Sfinției Sale Episcopului Nicolae Colan, care păstorește cu prețel vieții pe frații noștri. — Urâm vigurosului organ dela Cluj-Alba-Iulia multe alte decenii de pilduitoare muncă bisericească și națională.

Tăcere, unire și muncă:

prin aceasta vom învinge.

Fecioara Maria în Ortodoxia românească

Poporul român este profund credincios, iar ortodoxia lui este organică. Profesorul S. Mehedinți spune că poporul român crede în chip atavic, deoarece are un fond apercipitiv: religia de cea mai înaltă ținută morală din antichitate, a lui Zamolxe, pe care s'a alioit religia lui Hristos. Carpații lui Zamolxe, devenind templul lui Hristos, dogma ortodoxă s'a săpat adânc în sufletul românesc și, deși nu este în stare s'o formuleze, reacționează îndată când cineva sau ceva vrea să i-o fure sau altereze. Sufletul neamului nostru este un teren încă de exploatat. Trebuie însă priceperea și dibăcia cu care să sfărmi bulgării și să dai la o parte toate impuritățile, pentru a rămâne numai aurul curat al dogmei ortodoxe. Dacă, sub haina creștină, au mai rămas unele forme de păgânism, acestea nu ne dă dreptul să conchidem că toate credințele poporului nostru sânt superstiții sau deghizări ale vechilor concepții mitologice păgâne. Și, departe de a fi ateu, poporul nostru păstrează puritatea aceea a creștinismului primitiv necunoscând luptele și desbinările religioase și eretice, iar până de curând și pe cele sectare. Nici nu mi-aș putea închipui cum i-ar sta poporului nostru „ateu”! Să presupunem că, prin absurd, la un moment dat, ar pieri toate bisericile, troițele și crucile satelor. Mărginindu-ne numai la aceste monumente ale credinței creștine, nu știu ce aspect ar avea satele noastre fără ele.

Cine vrea să se convingă de religiozitatea și evlaviea poporului român, să caute a înțelege extraordinara rezonanță care a avut-o asupra-i cultul sf. Fecioara Maria. Poporul românesc este ortodox. Pe latura aceasta este moștenitorul spiritual al Bizanțului ortodox, transmitându-i-se toate comorile ortodoxiei bizantine, între care și incomparabilul cult al sf. Fecioare, așa cum se practică astăzi în biserica ortodoxă.

Punctele dogmatice despre sf. Fecioară, pe care le învață Biserica ortodoxă română, încadrată în ecumenismul ortodox, le-a prins și poporul, le crede, deși explicațiuni dogmatice nu poate da, dar, pentru a-și ușura credința, a căutat anumite explicațiuni imaginative, peste care veacurile au turnat multă evlavie și înaltă ținută morală și religioasă. Așa apare din credința, viața și manifestările sale literare și artistice.

1. Că sf. Fecioară este Născătoare de Dumnezeu, nu mai încapă îndoială. Ea e numită Maica Domnului sau mămăuca lui Dumnezeu, Maica Precistă și alte expresii ce se aud la tot pasul.

2. Fecioara este un punct de credință mai presus de orice îndoială. Cine crede altfel, pățește ca Trifon cel nebun.

3. Maica Precistă e fără păcat. Pentru a explica fecioria și lipsa de păcat, poporul are o mulțime de legende, după care Fecioara a fost păzită într'un turn de sticlă, sau, mai aproape de viziunea românească, într'o mănăstire de călugărițe.

4. Biserica învață că Fecioara ajută omului la Dumnezeu. Poporul crede în marea intervenție a Maicii Domnului, în cer și pe pământ, pentru cei vii, cât și pentru cei răposați. Fecioara conduce sufletele pe lumea cealaltă, sau le ridică din iad cu fuiorul dat de credincios preotului, la Bobotează. Poporul crede că singură Maica Domnului poate îmbălnzi mânia Fiului. Lacrămile vărsate de dânsa pentru păcatele lumii se prefac în aiasma, pe care creștinii o iau cu evlavie și o păstrează la loc de cinste în casele lor.

Punctele de mai sus din dogma sf. Fecioare sânt anunțate numai. Lă-

sând pentru altădată o desvôltare și o interpretare mai largă, constatăm numai că sf. Fecioară este prezentă în toată viața poporului român și în toate producțiunile sale: legende, descântece, boce etc., încât conchidem cu un fidel interpret al folklorului nostru că, dacă e vorba să găsim literaturii noastre populare un hram, fără îndoială, „am scrie pe frontispiciul scrisului românesc popular: Hramul maicii Domnului”¹.

În viața de toate zilele, sf. Fecioară este chemată la tot pasul. Mamele își cresc pruncii sub binecuvântarea ei; iar când pruncul este bolnav, tot Maicii Domnului îi cere ajutor, că doară și ea a fost mamă. La orice năcaz românul, după semnul sf. cruci, cere ajutorul Maicii Domnului, iar călătorul tot Fecioarei îi cere ocrotire. Ce frumos este că Marina noastră Regală și-a ales ca patron pe sf. Fecioară. În literatura populară sânt pasagii și versuri, care amintesc rugăciunile auzite în Biserică. Numai cine trăiește în spiritualitatea satului, își poate da seama cât de viu trăiește Maica Domnului în sufletul românesc.

Pământul acestei țări este plin de mănăstiri și biserici închinare sf. Fecioare, iar troițele și crucile cu chipul ei străjuesc pe ulițele satelor. Paraclisele domnești și mănăstirești ale voievozilor, marilor vlădici și ale boierilor noștri, care altădată au jucat rol așa de frumos în viața ortodoxiei, sânt închinare sf. Fecioare. „Doamna și Apărătoarea”, cum o numește biserica, și căreia i se aduc mulțumiri de biruință și izbăvire din nevoi. Ar fi interesantă o statistică a hramurilor sf. Locașuri, pentru a vedea câte o au de patron, în comparație cu alți sfinți, făcându-ne astfel o suficientă idee despre extraordinara aderență a sufletului românesc la cultul sf. Fecioare. (În comuna natală a scriitorului acestor rânduri, Uda, jud. Argeș, toate șapte biserici, din care una este ruinată, au ca hram Adormirea Maicii Domnului).

Urmând pilda Bizanțului ortodox, multe domnițe din familiile voievozilor și boierilor noștri luau calea monahiei, închinându-și viața Fecioarei celei neprihănite și luând-o ca model pe ea, în care s'a întrupat curățenia absolută și sfințenia.

Icoana ei este pretutindenea, în biserici și în case. În casa celui bogat se găsește icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în aur și argint, dar și în căsuța celui sărac, împodobită cu ștergătel curat, cusut cu flori, unde se păstrează busuioacul dela Bobotează și luminarea dela Inviere. Iconița ei o poartă toți, dela domniță până la mărinarul care alunecă pe valuri, și toți soldații noștri, cerându-i ajutorul împotriva celor ce vor să scoată din inimi și din lume pe Fiul ei.

Până și pe furca fântânii dela margine de drum se găsește icoana sf. Fecioare, Maica Vieții, cu pruncul la sân sau cu brațele ridicate în semn de rugăciune pentru călătorul obosit și pentru acea țară, care, pe drept cuvânt, poate s'o proclame apărătoarea și protectoarea ei. Când există atâtea urme ale prezenței sale în viața poporului nostru, România apare ca o grădina a Maicii Domnului. Există în aceeași privință o legendă foarte semnificativă, menționată de Melhisedec: se zice că pe vremea marelui Ștefan, un cuvios anume Iosif, care se nevoise în pustiu la Iordanul, a venit cu însoțitorii săi la noi, stabilindu-se în munții din preajma mănăstirii Bistrița. Mai târziu, vrând să plece în muntele Athos, li se arată sf. Fecioară, întrebându-i unde se duc. Cu bucurie, dar și cu

¹ Pr. Niță Mihai, Raze de Lumină, 1938, Nr. 4, pg. 252.

spaimă, ei răspund că se duc în grădina sfinției sale, adică în sf. munte Athos. Atunci, sf. Fecioară a poruncit: „Întoarceți-vă înapoi, că aicea este grădina mea”.

* * *

Trecând peste dogma și venerația bisericii și peste felul cum se reflectă cultul sf. Fecioare în credința și viața poporului român, să pășim mai departe desprinzând concepția de ansamblu românească despre sf. Fecioara Maria.

Pe Dumnezeu Tatăl și sf. Duh nu ni-i putem reprezenta și închipui decât așa cum apar în sf. Scriptură, mai mult în simboale. Pe Dumnezeu Fiul care a fost și Dumnezeu și om, ni-l reprezentăm ca om. Pe Maica Domnului, care a fost numai om, nu o putem înfățișa decât după idealul nostru de frumusețe, specifică fiecărui neam. Sfinții au imitat-o în viața lor, poezii au cântat-o, pictorii i-au zugrăvit chipul, iar neamurile au primit-o și au împământenit-o, am putea spune, după firea și înțelegerea fiecăruia. Aici apare glasul etnicului. Peste aureola cerească, Maica Domnului a căpătat o aureolă națională. Poporul român, creștin din adâncul ființei sale, nu-și închipue pe Maica Domnului, decât tot după idealul său de frumusețe: că pe cea mai curată și mai frumoasă româncă. Așa ni-o arată, pe lângă pictură, literatura populară, care, ca toate manifestările sale, își trage seva tot din biserică. Într-o vreme, când litera evangheliei era cea slavonă, poporul și-a fixat credința stăt cât a putut auzi și înțelege în formule accesibile lui, care au alimentat apoi toate producțiunile sale literare. Dintre acestea cântecele de stea și colindele sânt cele mai apropiate de Evanghelie, deși uneori amestecate cu fapte sireine. Ele înfățișează adevărata concepție românească despre Maica Domnului.

Dacă Iisus sau Fecioara Maria sânt cântați și purtați pe plaiurile românești, nu înseamnă că i-a desbrăcat de aureola divinității, cum fac protestanții, dintre care un Alfred Rosenberg voia să scoată pe Iisus arian. Nu! Și dacă divinitatea este cântată pe colinele românești, nu înseamnă nici că poporul românesc crede că singur moștenește valorile veșnice ale ortodoxiei, cum fac, bunăoară, teologii ruși, care circumscriu, oarecum, ortodoxismul numai pe seama Rusiei, deși am fi și noi mai mult îndreptățiți a face acest lucru.

Poporul nostru a ales din natura însuflețită și neînsuflețită românească numai elementele animate de preferințele sufletului său și cu ele a împletit cultul Maicii Domnului pe plaiurile țării lui. Colindele noastre au coborât-o din lumina Evangheliei și, ca și pe Iisus, o cântă ca pe fiica pământului acestuia. Și, cum țara românească este un rai, în bogăție și frumusețe, în consensul legendei de mai sus, el vede

P'acest picior de rai
Plimbă-mi-se Maica Domnului,

sau
P'angă Mureș, p'angă Tisa,
Maica sfântă plimbă-mi-se,¹

odihuindu-se sub umbra plopului, blestemat apoi ca veșnic să-și tremure frunza.

Poporul, nu numai că a adus pe Fecioară pe pământul țării lui, dar o vede după idealul său de frumusețe. Idealul frumuseții românești este Cosânzeana. Așa își închipuie poporul pe Maica Domnului frumoasă, frumoasă și curată ca o Cosânzeană, dar ca orice româncă, va toarce fașă și scufiță din caier de mătăsă și ca o mamă cucernică își va boteza pruncul pentru a-l încreștina.

Concepția românească despre Maica Domnului în poezia cultă o redau „gândiriștii”, căci până la ei nu găsim pe Fecioara în arta și poezia cultă, deși arta bizantină o avea ca

¹ Sabin Drăgoi, 303 Colinde, pag. 191.

patron. Era neînțelegerea aceea a ortodoxiei, văzută printr-o prismă străină și falsă. Eminescu i-a închinat acel cunoscut poem. Cutremurat în fața sfîințeniei sale, n'a îndrăsnit să apropie pe Fecioară de sufletul său. Distanța dela care i se roagă este siderală, ca dela pământ la Luceafăr, cu care o compară. Gândirișii aduc în preocupările lor „teme de legendă populară în centrul cărora, ca și în cele orale, predomină figura Maicii Domnului cu întreg misterul nașterii sfînte, versificat de Ion Pillat, numit pe bună dreptate poetul Maicii Domnului. S'a zis chiar că, dacă „maestrul Nichifor Crainic a adus în țara noastră pe Iisus, în poezie, Ion Pillat a adus pe Maica Domnului”. Este aceeași viziune populară. Într-o serie de poeme din vol. Biserica de altădată, poetul cîntă nașterea ei din Ana, care cu furca în brâu și Ioachim, îmbrăcat în portul dela țară, stăteau triști în pridvorul casei, privind la răul Doamnei deoarece n'aveau copii. Cîntă apoi copilăria Fecioarei, Bunavestirea, steaua, închinarea magilor, „bejenia” nu în Egipt, ci în Ardeal, Rusaliile, Adormirea și Înălțarea, toate țesute pe plaiurile românești și din elementele cele mai apropiate de sufletul credincios al românului. Luarea la cer a Fecioarei se face într-o zi de vară românească, cu soare și freacă mult, așa cum a descris-o Coșbuc, când s'au deschis cerurile, iar crinii cădelnițând parfum.

Zugrăviți ca'n lemnul din veche troiță, iată
Pe Duhul sfânt, pe Tatăl, pe Fiul, câte trei
Și iată pe Maica Domnului urcându-se la Ei,
Pe scara unei raze ca dînsa de curată...

Pentru a explica ideea mijlocirii Maicii Domnului pentru sufletele păcătoșilor, poetul așează raiul în satul copilăriei, într-o casă din Muscel, tot prin livezi de stele să sui la el. Persoanele sf. Treimi s'au înăuntrul, la masă, iar Maica Domnului stă în cerdac.

.... lucrează năvod

Cu care să mîntue norod.

Aceeași viziune și concepție, reprezentată de Ion Pillat în poezie, o reprezintă, în plastică, pictorul Demian, „ilustrator al spațiului mioritic, al sufletului natal și al etnosului neamului”, fiind totodată și „un subtil reprezentator al mitului folkloric și misterului religios ca și al Duhului ortodox”.² ridicându-se la acel spiritualism creștin. Demian înfățișează portretul Maicii

¹ Gh. Vrabie: Gîndirismul, pag. 206.

² Il. V. Felea: Dumnezeu și sufletul în poezia rom. contemp. Cluj, 1927, pag. 38.

³ Gh. Vrabie, op. cit. 351.

Italia încetează ostilitățile

Guvernul italian al Mareșalului Badoglio a cerut un armistițiu guvernului Eisenhower, comandantul armatelor aliate anglo-americane. Cererea fiind primită, încă din ziua de 3 Septembrie, forțele italiene încetează luptele împotriva anglo-americanilor.

La Berlin se consideră capitularea necondiționată a Italiei ca trădare, — care însă nu va întârzia a da greș.

De altă parte, guvernul italian fascist cere armatei italiene să continue lupta alături de trupele germane.

Domnului cu pruncul în brațe, îmbrăcată în costum românesc, cu iie și cu fotă, cu capul sub ștergar, brodat și el, cum se obișnuiește la românele noastre. Așa apare sf. Fecioară Maria în concepția poporului românesc, în poezie și plastică, axînd izvorul în duhul ortodox și în valoarea permanentă a etnosului românesc.

Peste aceste apropieri de ființa și sufletul nostru, sf. Fecioară rămîne mai departe ceea ce este: Maica lui Dumnezeu, Apărătoarea noastră în cer și pe pământ. Așa ni-au dat-o apostolii, care au venit peste Dunăre din Bizanț. Așa a învățat Biserica ortodoxă de Răsărit. „Pre Născătoarea de Dumnezeu ni-au zugrăvit-o deapuri iconarilor noștri (gîndiți-vă la Nic. Grigorescu), au învăluit-o în nori de tămăle și rugăciune preoților noștri, au privit-o în catapeteasmă părinților noștri, au iubit-o și au sărutat-o copiii noștri, au implorat-o și au prea mărit-o neam de neamul nostru. Așa s'a încheiat psihologia și evlavia noastră”.¹

Sf. Fecioară trăiește în bisericile noastre, în icoanele, cîntările rugăciunile și, mai ales, în inimile noastre.

Ortodoxia nu o reprezintă în statui, dar i-a închinat tot ce-i putea închina: geniul poeziei și al artei, afară de sculptură, dar mai ales iubirea și pietatea noastră. Ortodoxia românească, integrată în ortodoxia ecumenică, trăiește cu Maica Domnului. Și așa va fi până la sfîrșitul veacului!

În aceste vremuri de nesiguranță și de adînci prefaceri, noi Români să ne amintim de țaria rezistenței străbunilor noștri și proptiți în pămîntul patriei și cu ochii în cerul credinței, să strigăm într'un glas: Prea sfîntă Născătoare de Dumnezeu, mîntuiește ne pe noi; căci nădejile, după Dumnezeu, întru tine, Fecioară, le-am pus!

¹ Gala Galaction, Piatra din capul unghiului, pg. 56.

Preotul GH. C. DIACONU
dela Bobohalma

Ședința primă

a Consiliului de Administrație
al Cooperativei
„Sănătatea Neamului”

Marți, 7 Septembrie, orele 10 a. m. s'a ținut prima ședință a Consiliului, de administrație al Cooperativei „Sănătatea Neamului”, sub prezidenția I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae, în sala de ședințe a Mitropoliei din Sibiu.

Cu această ocazie s'a realizat constituirea Consiliului, delegându-și ca președinte pe dl Ion Colan, ca vicepreședinte pe p. Dr. D. Stăniloae, iar ca membri în comitetul de direcție pe dnii Dr. Ion Cosma, inspector sanitar și pe dl Col. Darie Rădulescu, fost prefect. S'a numit apoi personalul administrativ: casier, contabil și secretară-dactilografă. S'a aprobat bugetul până la 1 Ian. 1944, s'a hotărât procurarea aparatelor necesare pentru 10 cabinete dentare și 10 maternități comunale, s'a decis angajarea a 5 medici dentiști și a 5 medici universali, a 10 moașe comunale, a 5 surori de caritate, a 50 de învățători statisticieni. S'a mai hotărât convocarea preoțeselor din județ și a câte unei învățătoare de fiecare sat la un curs pentru inițierea în problemele cooperativei sanitare.

Prin aceasta Cooperativa „Sănătatea Neamului” pășește la lucru. Dumnezeu să-i ajute!

Bătrânețe

Omagiu Maistrului meu IOV DUMITRU
la „Covorul Basarabian”

Au trecut, așa pe nesimțite,
Atîția ani, ce n'au să mai revină,
Îmbătrânesc... Dar ce sunt eu de vină
Că toate 'n lume-așa sunt rînduite?

Din caerul de gânduri o lumină
Se nălță peste gânduri adormite
E viața mea... sunt clipele trăite
E visul care astăzi se termină.

Din imnul tinereții obosite,
Pe harfa mea care vibra odată
Se aud acorduri vagi-nedefinite
Și-așa vor trece anii-viața toată.
Căci Bătrâneții nu-i poți sta în cale.
Și parc'aud: „Pe vremea dumitale”

GRIGORE ȘTIRBU

**Este o datorie morală și
națională să ajutăm
familiiile desrobitorilor.**

INFORMAȚIUNI

Pentru orfanii războiului. Ziua de 14 Septembrie este a obolului tuturor românilor pentru ajutorarea și ocrotirea orfanilor de război. Este o datorie națională și morală să ajutăm pe orfanii eroilor. Țara cere să ne împlinim această datorie, dînd fără șovăire pentru orfanii celor care s'au jertfit ca să desrobească neamul. Sentimentul solidarității naționale ne strînge lîngă eroi, — același sentiment trebuie să ne strîngă și lîngă orfanii lor.

Donatîuni. În numele oficiului parohial aduc mulțumiri tuturor donatorilor sfîinței biserici din parohia Lăpușnic, prot. Dobra. Din darurile credincioșilor s'au procurat cărțile rituale complete, prapori, icoane etc. Au contribuit: Fam. Pr. R. Haneș, 2650 Lei, Gostae Andronic și fam. 850 Lei, fam. Gostae Rudolf 2020 Lei, Lazar Moise 1000 Lei, Josan Leontin 1000 Lei, Haldac Alexandru 1450 Lei, Moise Lucreția 300 Lei, Crișovan Ioachim 850 Lei, Căceu Veronica 850 Lei, Gheara Victoria 930 Lei, Josan Roman 850 Lei, Popa Ioan a Sofii și Mariți 850 Lei, Moise Ilarion 850 Lei, Bozan David 850 Lei, Crișovan Iustina 850 Lei, Biriș Samfara 150 Lei, Crișovan Vichentie și Elisaveta 850 Lei, Olariu Mariți 500 Lei, Ralu Ioan 100 Lei, Căceu Valeria 100 Lei, Iosif Șulaga și Valeria 500 Lei, Șulaga Carol 1000 Lei, Gostae Elisaveta 1000 Lei, Reuniunea femeilor 1100, total 19650 Lei. Reuniunea femeilor ortodoxe a confecționat un prapor, lucru de mîna în valoare de 22.500 Lei, slințirea căruia s'a făcut în ziua de Rusali când preotul local a ținut o predică prin care a adus mulțumiri tuturor donatorilor, scoțînd în evidență frumoasa lucrare a soc. Reuniunea femeilor ortodoxe. Nașă praporului a fost dna Gostae Aurelia, vici-prezid. — Pr. Remus Haneș.

Cooperative sanitare. Despre inițiativa din Sibiu, privitoare la *sănătatea neamului*, scrie cotidianul *Unversul*: Trebuie urmărită cu atenție evoluția acestei inițiative de o deosebită însemnătate, pentru că roadele pe care sîntem siguri că le va obține dacă se va feri de burocratizare ori de centralizare, vor fi exemplul și îndemn pentru toate județele și toate comunele, pentru toți cei cari știu din experiență personală, căte sînt de făcut în domeniul asistenței medicale, rezolvat atît de simplu grație unui sprijin reciproc, frățesc și mai ales oportun, adică dat în momentele când cel în suferință are realmente nevoie de ajutoare.

Act de mulțumire. În numele credincioșilor din parohia După-piatră-Valea

viața omului... O îmbărbătare tonică. Un îndemn plin de sinceritate și de compasiune. Dar ce putea cunoaște doctorul acesta din drama care m'a adus la această dezaxare socială, la această degregare spirituală? Fără să bănuiască mi-a împîntat un cul în inimă. Dacă nu mi-ar fi revelat mîinile de domnișoară și tragedia talentului pierdut, poate nu m'aș fi întors acasă atît de abătut în seara aceea. Ca totdeauna, Dănuț m'a întâmpinat în pragul ușei. Mi-am stăpînit durerea, zăbindu-i cu atecțiune și îmbrățișându-l cu căldură.

— Toarnă apă, iedule, în mîinile acestei delicate de domnișoară, în mîinile acestea aristocrate de gentlemen, în mîinile acestea inutile și blestemate.

(Va urma).

Minunea în terapeutică

Considerații finale

Traducere de MIHAIL MĂROINEANU

„Asklepios n'a rămas zău, de cînd a fost înălțat de industrie și scolastică”.

Konsl. Brunner

Medicul zilelor noastre nu o duce ușor. El trăiește într-o dilemă, ași zice aproape tragică. Această stare nu au cunoscut-o nici medicii vrăjitori din preistorie, nici medicii generației, care astăzi dispăre. Amândoi fuseseră de aceeași compoziție. Magicianul vrăjia, se folosea ici-colea și de un mic truc, dar a fost pătruns de con-

„Atît de tînăr! Și cu tîmplele brumate? Ce cauți dumneata în fabrică, cu mîinile dumitale delicate de domnișoară, cu mîinile dumitale fine de gentlemen?”

— Caut o bucată de pâine, doctore.
— O bucată de pâine? Dar asta e ceva nemaipomenit. Cauți o bucată de pâine ca muncitor în fabrica Ford cu două diplome universitare în buzunar? Nici o muncă nu degradează pe om. Dar nu e locul dumitale aici.

— Viața mi-a fost ostilă, doctore. Oamenii m'au alungat dela rosturile mele firești și m'au făcut să-mi îngrop talentul pe care mi l-a dat Dumnezeu.

— Nu dispera, prietene. Încearcă din nou. Întoarce-te la rosturile d-tale firești. Numai astfel îți vei putea legitima cu adevarat viața pe pămînt. Mai sînt și oameni buni în lume! Iar Dumnezeu te va ajuta să învingi toate obstacolele și să regăsești talentul pierdut. Să regăsești dimineața pierdută”.

Dimineața pierdută!... Dar n'a fost numai o dimineață în viața mea?... Cuvintele doctorului îmi răsuna în urechi din ce în ce mai mustrător. „Ce cauți dumneata în fabrică, cu mîinile d-tale delicate de domnișoară? Întoarce-te la rosturile d-tale firești. Dumnezeu te va ajuta să regăsești talentul pierdut... dimineața pierdută. Căci nu este numai o dimineață în

mele veneau cu lacrimi și nicio dimineață nu mai venea cu bucurie! Duceam cu resemnare stoică în spate această nouă povară a vieții mele, perseverînd să cred că prin suferință adîncă volu putea ajunge odată la apoteoză. Într-o seară mă întorceam dela lucru mai deprimat, mai istovit ca niciodată. Mă lovisem cu ciocanul la degetul mare dela mîna stîngă și sângele străbătuse tifonul cu care era bandajat. Nu mai găseam în sufletul meu niciun leac de asanare morală. Imi apăruseră deodată în minte toate idealurile pe care le-am exaltat în viață. Toate s'au destrămat. Toate au căzut la pămînt, ca niște frunze vîștede. Mirajul acestor idealuri naufragiate mă durea mai mult decît rana dela deget. Aveam aspectul unui om care mergea să se răstignească undeva departe, pe un drum care nu se mai sfîrșește. Atâtea gânduri negre s'au insinuat subversiv în inimea mea și toată ființa mea era răsvrătită. Făceam eforturi supraomenești să stăvilesc vîrtejul devastator al acestor gânduri, dar nu mai găseam nici o forță morală în adîncurile mele. Și atunci, pentru prima oară poate în viața mea, mi-am auzit sufletul murmurînd în taină: „Am obosit, Doamne, suspinînd!” Imi răsuna în urechi cuvintele de compătimire ce mi le spusese doctorul care mă pansase în infirmeria fabricei!

FOIȘOARA

A fost numai o dimineață..

V. Sămărtineanu

[Fragment din volumul „Am cîntat ierburi amare”].

Ajunsesem la cea mai penibilă etapă a rătăcirilor mele: îmi căștigam existența cu sudoarea frunții ca muncitor în fabrica Ford din Dearborn-Michigan. Purtam în inima mea toate durerile ostracizării, iar pe figura și pe hainele mele, toate stigmatele salahorului. Toate serile mele veneau cu lacrimi și nicio dimineață nu mai venea cu bucurie. Atâtea deziluzii, atâtea decepții, atâtea înfrîngeri în viața mea! Și toate acestea numai din cauza urii și răutății omenești. Ani iubit sinceritatea și adevărul. Am detestat minciuna și am strivit prostia sub oprobiul sarcasmului meu. Am sfidat arivismul, am înfierat indolența. Pe linia aceasta de viață mi-am disputat ultimul codru de pâine în litigiul dintre mine și semenii mei. E celace n'au putut să mi-o lerte niciodată. Și astfel mi-au închis cărările adevăratei vieți pentru care fusesem pregătit și m'au crucificat în infernul din fabrică. Toate serile

Porcarii, protop. Zarandului, se aduc vii multămiri invalidului din războiul sfânt, Căp. **Vulturar Dumitru**, pentru următoarele donațiuni în valoare de 80.000 de lei, făcute pe seama sf. noastre biserici: 1. policaudru pentru 32 luminări, 2. sfeșnice alamă pe pedestal de marmură cu 3 ramificațiuni, și 3. sfeșnice de argint procurate din Odesa; precum și 2 prapori, 1 cruce, smirna, unt de lemn și alte lucruri necesare serviciului divin.

Preot **Avram Morariu**

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminică în 12 Septembrie 1943, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Zosim Oancea și Pr. Const. Criștiu; diaconi: Ioan Circov și Simion Macarie. **Predică:** prof. Zosim Oancea. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 preot Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu-Inf.

„Cassa de Păstrare“

instituit de credit și de economii S. A. în Săliște

(57) 1—1

Prospect de Emisiune

În baza autorizației adunării generale extraordinare a acționarilor, ținută la 29 Aprilie 1943 și în conformitate cu dispozițiunile art. 5 din nouile statute, votate în aceeași adunare generală extraordinară, subsemnata „Cassa de Păstrare”, instituit de credit și economii S. A. în Săliște, deschide prin aceasta subscripție publică pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului social dela Lei 1,250,000 la Lei 5,000,000.

Noua emisiune se face în condițiunile următoare:

1. Vechile acțiuni se preschimbă în acțiuni noi de câte Lei 500 nominal în proporție de 1 acție nouă pentru 5 acțiuni vechi a Lei 125.— spre care scop sunt a se prezenta la ghișeau institutului în Săliște cel mai târziu până la data de 20 Octombrie 1943.

Acționarii vechi, care nu au un număr de acțiuni divizibil cu 5, își pot completa numărul acțiunilor lor prin achitare cu numerar a diferenței, sau li se rescumpără diferența de acții ce trece peste numărul divizibil cu 5, la cursul de Lei 50 de acție.

2. Acțiuni noi pot semna toți cetățenii români, de origine etnică română, cu prețul de Lei 500 plus Lei 50 cheltuieli de emisiune, până la data de 20 Octombrie 1943.

3. Prețul acțiunilor și cheltuielile de emisiune se va vărsa integral la subscriere.

4. Deponenții institutului de credit și economii „Cassa de Păstrare” S. A. în

știința puterii atribuite lui, convins de succesul său. Tot așa și medicii epocii științelor naturale. La ei se referau propozițiunile, pe care le scria Tschulok în „Teoria descendenței”, (Descendenz-Lehre) (1922).

„Ceeace n'a fost tăiat, colorat și desenat, ceeace n'a fost pipăit, văzut și mirosit, nu aparține științei moderne, exacte, empirice”.

Mă gândesc la bătrânii noștri chirurghi. Ce minunat și armonic soiu de oameni. Nici o îndoielă, nici o „mistică vaporoză”. Corpul omului se înfățișează ca o mașină, e adevărat, destul de complicată, dar totuși bine cunoscută. Dacă ceva nu mai funcționează bine, greșeala se poate repara. De ce am avea oare instrumentele noastre? Aici se strânge un șurub, aici se așează altă piesă, acolo se îndepărtează o piesă defectă.

Unul dintre acești chirurghi cu considerație proprie, a rostit propoziția: „Dumnezeu nu se mai ocupă cu chirurgia”. Cât de mult ne-am îndepărtat de acel timp cu astfel de curaj!

Concepția internilor nu se deosebia mult. Dacă arunc o monetă într'un automaț, știu cu siguranță ce-mi va ieși. Tot astfel dau unui om bolnav un medicament sau altul, al cărui efect îl cunosc precis din laborator. Pot calcula, ce se întâmplă.

Săliște, vor putea achita prețul nouilor acțiuni subscrise cu contravaloarea livrelor lor de depunere, la cursul de Lei 625 acția de Lei 500 nominal.

5. Acțiunile noi vor beneficia de dividend începând cu anul de gestiune 1944.

6. Acțiunile acționarilor vechi, sub numărul de 5, neîntregite, precum și cele neprezentate spre stampilare în termenul fixat, se vor anula și în locul lor Consiliul de administrație va emite pentru tot câte 5 acțiuni vechi câte 1 acție nouă subscrivorilor, bonificându-se vechilor acționari prețul de circulație de Lei 50 de acție.

7. Acțiunile rămase nesubscrise vor fi semnate în întregime de Băncile „Albina” din Sibiu și „Banca Centrală” pentru Industrie și Comerț, Cluj-Turda.

8. Preschimbarea vechilor acțiuni, subscrierea de noi acțiuni și vărsămintele se vor efectua la cassa institutului în Săliște.

9. Pentru subscriere la noua emisiune se va folosi declarațiunea anexată la prospect.

Consiliul de administrație

Nr. 9251—943.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de preoți confesori pe lângă Spitalele și Inchisorile civile din orașele: 1) Sibiu, 2) Brașov, 3) Deva, deschidem concurs.

Posturile susmenționate au fost bugetate pe data de 1 August 1943 de Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor prin Decizia Nr. 38994/943.

Publicăm concurs pentru ocuparea acestor posturi, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Posturile sunt retribuite cu salariul de preot licențiat în teologie.

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul nostru arhiepiscopesc în Sibiu care va întregi aceste posturi prin numire.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 17 August 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Oficiul protopopesc ort. român al Târnavei

Nr. 255—943

(61) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon secretar protopopesc în Târnăveni, pentru slujbele bisericești, catehizații la toate școlile și lucrări de birou.

Termenul de concurs este de 30 de zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Întregirea se va face prin numire de către I. P. Sf. Stăpân, la propunerea P. V. C. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat;

Astăzi am ajuns mai departe. Epoca, în care disprețui pentru filosofie și negarea lucrurilor metafizice era semn distinctiv al cercetătorului exact, a trecut. Mai mult chiar, trăim într-o epocă grea de tranziție, care se îndoaie de toate dogmele, care găsește pretutindeni iraționalul.

Sistemul solar al lui Copernic a devenit tot atât de nesigur ca și teoria embrionară. Timp și spațiu, putere și materie au devenit de mult relative, noțiuni metafizice.

„Și fundamentul așa numitelor cercetări exacte și a științelor naturale stă în domeniul credinței”. (Kemmerich).

Chiar un fizician, scrie că „fizica, în ziua de azi, nu mai poate susține credința într-o cauzalitate a naturii materiale, cauzalitate bazată pe legi strict exacte, că chiar și pentru mișcările moleculare trebuie să recunoască individualitatea”. Abia putem crede, că cauzalitatea să fi pierdut chiar și în domeniul anorganicului supremația ei, ce părea de neclintit.

Vă amintesc încă odată microcosmul atonilor, teoria cvantelor. Totuși, chiar și materia noastră în repaus după aparență, se găsește în mișcare urmând legi secrete, vegnice. Toate acestea sunt, în limbajul nostru actual, reprezentări mistice, sunt minuni.

Până și microcosmul atomilor a ajuns să fie pus în dubiu. „Fizica și chimia teoretică a părăsit ipoteza atomului, trebuie chiar să refuze orice ipoteză materială, nu rămâne decât spațiul”. (Einstein, la „Weltkrafkonferenz”, Berlin, 1930).

(Va urma).

2. Locuință în casa evreească (Dr Sved) primită dela C. N. R. Atât chiria cât și încălzitul și luminatul acestei locuințe, vor fi plătite de protopopiat și parohie, în părți egale;

3. Remunerările legale dela catehizația în gimnaziile de Stat și cele 2 școli de ucenici, circa 6500 Lei lunar;

4. Folosirea ecleeiei de 10 jug. din comuna Feisa.

Cererile de concurs cu anexele legale se vor trimite P. V. C. Arhiep. din Sibiu.

Târnăveni, la 20 August 1943.

Oficiul protopopesc al Târnavei, în înțelegere cu consiliul protopopesc și parohial.

Gheorghe Opreanu

protopop

(60) 1—1

Publicațiune de licitație

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construcție a betoanelor de fundație și socluri la biserica ortodoxă română din comuna Grid, județul Făgăraș se publică licitație, cu oferte închise și sigilate, pentru ziua de 16 Septembrie 1943, ora 14.

Licitatia se va ține în oficiul parohial unde se pot vedea zilnic planul, devizul și caietul de sarcini.

Concurenții vor depune odată cu oferta o garanție de 5% din valoarea lucrării în numerar sau efecte publice garantate de stat.

Nu vor fi admiși la licitație decât antreprenorii autorizați de a construi astfel de edificii.

Concurenții nu vor putea pretinde nici un fel de spese de deplasare.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de acceptarea ofertei și ofertantului.

Actele de licitație se vor aproba de Prea Veneratul Consiliu Arhidiecezan din Sibiu, după care se va încheia contractul.

Din ședința consiliului parohial ținută la 22 August 1943.

Preot **Valer Boeriu** **Iacob Gh. Urdea**
preș. cons. par. episcop casier

Nr. 9300/943

3—3

Concurs

La Consiliul arhiepiscopesc ort. rom. din Sibiu este vacant postul de șef de serviciu, pentru completarea căruia publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Postul este fără gradații cu salariu bugetar de 16.000 lei, lunar la care se adaugă ajutorul de scumpete și eventualele ajutoare familiare.

Cei care doresc să ocupe acest post, își vor înainta cererea, însoțită de toate actele necesare pentru numire, Consiliului arhiepiscopesc ort. rom. în Sibiu.

Sibiu, din ședința secției bisericești a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 17 August 1943.

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 156—933 Prot.

(58) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Moșna, din protopopiatul Mediaș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salariul dela Stat;

2. Casa parohială nouă, cu toate dependențele;

3. Sesiune parohială 13 $\frac{1}{2}$ jug. arător și 3 $\frac{1}{2}$ jug. fânaș;

4. Stola obișnuită în protopopiat.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele prescrise de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare primită dela Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc ort. rom. al Mediașului.

Concurenții se vor prezenta în parohie cu prealabilă învoire a Oficiului protopopesc într-o Duminică sau sârbătoare spre a sluji în biserică, a predica și a face cunoștința cu credincioșii.

Mediaș, 1 August 1943

Oficiul protopopesc ort. rom. al Mediașului în înțelegere cu consiliul parohial

din Moșna.

Ioan Crăciun

protopop

Nr. 578—934

(53) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de diacon la biserica Sf. Nicolae din Brașov-Schel, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela Stat;

2. Locuință în natură, sau bani de cvartir;

3. Remunerație ca bibliotecar și ajutor de secretar la parohie.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare, inclusive examen de calificatiune preoțească cu nota foarte bine și de încuviințarea de candidare dela I. P. S. Mitropolit Nicolae, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc Brașov.

Concurenții se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a Oficiului protopopesc într-o zi de Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Brașov, la 30 Iulie 1943.

Dr. **N. Stinghe** **Vasile Iordache**

Președinte

secr. contabil

Oficiul protopopesc ortodox român Deva,

Nr. 324—943

(55) 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon, al parohiei I Deva, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Titularul acestui post este obligat a îndeplini și serviciile de: catehet al școalelor primare din parohia protopopească, al Școalelor de ucenici și ucenice din Deva și secretar protopopesc.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat;

2. Diurna de secretar protopopesc;

3. Remunerația legală pentru orele de catehizație la Școalele de ucenici și ucenice;

4. Locuință în natură sau chiria corespunzătoare;

5. Șase jugăre pământ arabil lângă Mureș;

6. Stola obișnuită pentru eventualele servicii reclamate de credincioși.

Cererile de candidare se vor înainta Oficiului protopopesc al Devei în termenul indicat. Totodată se va anexa și încuviințarea de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc.

Candidații se vor prezenta în parohie, cu prealabila învoire a Oficiului protopopesc spre a servi și a face cunoștință cu credincioșii.

Deva, la 23 Iulie 1943.

Oficiul protopopesc ortodox român al Devei în înțelegere cu Consiliul parohial al Devei.

Teofil Chifa

protopop

Nr. 451—1943

(54) 3—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea postului de diacon de pe lângă parohia Sebeș-Alba I, din Protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

a) Locuință în natură;

b) 8 jug. cad. pământ arător;

c) Salariul dela Stat.

În afară de serviciile din Biserică, diaconul va catehiza la școlile primare din parohie.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc ortodox-român al Sebeșului, în termenul indicat.

La cererile de concurs candidații vor anexa și concesiune dela Prea Ven. Cons. Arh., că pot candida la acest post.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a Oficiului protopopesc, în vreo Duminică sau sârbătoare la Biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Sebeș-Alba, 8 August 1943.

Dr. Vasile Oană

protopop